

T Ü E D

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 17

SAYI: 200

TEMMUZ 2019

TÜED BAŞKANLAR KURULUMUZ EMEKLİNİN TALEPLERİNİ SIRALADI

*Türkiye Emekliler Derneği
Başkanlar Kurulumuz;
ülkemizin ve emeklilerimizin
gündemini değerlendirdiği
toplantısını Genel Merkez
Toplantı Salonu'nda yaptı.*

Devamı 4. sayfada

ERGÜN; "TÜFE SİSTEMİ, EMEKLİNİN SIRTINA YÜKLENMİŞ KÜFE SİSTEMİNE DÖNÜŞTÜ"

Kısa adı TÜED olan, Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanımız Kazım Ergün; emekliler için uygulanmakta olan TÜFE'ye endeksli maaş artış sisteminin, ihtiyaçları ve beklentileri karşılamaktan uzak kaldığını ifade etti. Emekli zamlarının, Tüfe sisteminden çıkarılıp, seyyanen artış yöntemine dönülerek hesaplanması gerektiğine dikkat çeken Ergün, Temmuz 2019 zamları hakkında şunları söyledi: "Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından belirlenmiş 418 madde ve 895 çeşidi kapsayan enflasyon sepeti hesaplamaları, emeklinin yaşamakta olduğu ekonomik gerçekliklerin çok uzağındadır, emekli ailesinin harcama kalıplarına uymamaktadır.

Devamı 8. sayfada

TÜED EĞİTİM VE KÜLTÜR YAYINLARINA İKİ YENİ ESER EKLENDİ

Devamı 13. sayfada

ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ GÜÇLENDİRİLMELİ

Sosyal güvenlik, demokrasi ile yönetilen ülkelerin anayasalarında çalışanların ve emeklilerin ekonomik ve sosyal yönden korunması için vazgeçilmez temel bir hak olarak öngörülmüştür. Anayasamızın 60. maddesinde; sosyal güvenlik temel bir hak olarak hüküm altına alınmış, çalışma hayatının sonunda emekli aylığına hak kazanılması ve insanca yaşamaya yetecek emekli aylığının ödenmesi, ülkeyi yönetenlerin en önemli görevi olarak değerlendirilmiştir. Anayasal bir yükümlülük olan zorunlu sosyal güvenlik sisteminin korunması ve geliştirilmesi, sosyal devletin de en önemli uygulaması olarak benimsenmelidir.

BAŞYAZI

Devamı 2. sayfada

**Kazım ERGÜN
Genel Başkan**

GENEL BAŞKANIMIZ KAZIM ERGÜN, BAŞKANLAR KURULU TOPLANTIMIZA KATILAN TBMM İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI VE AK PARTİ KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ CELALETTİN GÜVENÇ'E EMEKLİLERİN TALEPLERİNİ ANLATTI...

“EMEKLİ İNTİBAK BEKLİYOR...”

GÜVENÇ: “Bir devletin haysiyeti, gururu; insanına, emeklisine, işçisine verdiği mutluluk kadardır...”

Başkanlar Kurulumuz 12 Temmuz'da Ankara'da toplandı. İki gün sürecek olan ve emeklinin gündemine ilişkin konuların değerlendirileceği toplantımızın ilk günkü oturumuna, TBMM İçişleri Komisyonu Başkanı ve Ak Parti Kahramanmaraş Milletvekili Celalettin Güvenç ile Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulu Üyesi Av. Murat Cangül de katıldılar. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan oturum, Genel Başkanımız Kazım Ergün'ün açış konuşmasıyla sürdü.

Ergün konuşmasında emeklilerimizin çözüm bekleyen güncel sorunlarına değindi. Konuk İçişleri Komisyonu Başkanı Güvenç'in notlar olarak izlediği konuşmada Ergün, şunları söyledi:

“Sayın Başkanımızı hazır yanımızda görmüşken, emeklilerimizin her platformda dile getirdiğimiz sorunlarını burada da paylaşmak istiyorum. Biz emeklilerin şöyle güzel bir özelliği vardır; her güzelliği alkışlayacak ve dua edecek nitelikte insanlarız. Ama her yanlışı da insanların yüzüne karşı söyleyecek cesarete insanlarız.

Emeklinin acil çözüm bekleyen önemli bir problemi var. Yedi senedir, özellikle iktidar partisinin ve diğer partilerin de gündemine yerleştirdiğimiz, İNTİBAK meselemiz var. 2000'le, 2008 arasındaki emeklilerin İntibak Yasası beklemekte. 2000 öncesi emeklilerin İntibak sorununu sayın Bakan Faruk Çelik döneminde çıkarılan yasa ile çözmüştük. O dönemde sayın Çelik'le aramızda şöyle bir konuşma geçmişti; “Bir tarafı yaparken, bir tarafı bozduk” demişti sayın bakan. 2000 sonrası sigorta emeklilerinin pirim gün sayıları eşit olmasına rağmen ve daha yüksekte prim ödemelerine rağmen 2000 öncesi emeklilerinden daha az maaş alır durumu düşmüşlerdir. Bu sorun artık çözülmelidir.

Ayrıca yıllardır her platformda haykırıyoruz. Kullandığımız her ürüne % 8-18 arasında KDV ödüyoruz. Buna karşılık ek ödeme dediğimiz ve vergi iadesi anlamına gelen bir ödeme alıyoruz. Ancak bu iade % 4-5 oranında yapılıyor. Bu ek ödeme yeterli değil. Biz bu oranların güncellenerek en az % 8-9 seviyesine yükseltilmesini istiyoruz.

Diğer taraftan sağlıkta katkı payı alınması emeklilerimizin bütçesini gerçekten zorlamaktadır. Hem hastanelerde ödenen, hem ilaç alırken eczanelerde ödenen katkı payları, bütçelerimize ağır gelmektedir. Emeklilerimizin; sağlıkta katkı payı ödemesinden muaf tutulmasını istiyoruz.

Bir diğer husus da, yürürlükte olan ve çarpık bir işleyiş olarak tanımladığımız aylık hesaplama sistemidir. 100 Bin'in üzerinde emeklimiz bu sistem nedeni ile 700-800 TL civarında maaş bağlandığı için geçinemeyen duruma düşmüştü. Konuyu yetkililere detaylı olarak hazırladığımız raporlarla izah ettik ve en düşük emekli aylığının 1000TL'ye çekilmesini sağladık. Ancak ne yazık ki bu rakam da yeterli değildir. Emeklilerin genel ortalaması da iç

açıcı bir düzeyde değildir. Neredeyse 1000 TL'ye varan kiraların olduğu bir dönemde, özellikle evi olmayan emeklilerimizin diğer ihtiyaçlarını karşılama şansı bulunmamaktadır. Bu emeklilik sisteminin öncelikle parlamentoda yeniden ele alınması ve revize edilmesi gerekmektedir. Emekli devletin aynadaki görüntüsüdür. Bir emeklinin yüzü ne kadar gülüyorsa o ülke kalkınmış demektir.

Bizim; bildiğimiz doğruları, emeklinin talep ve beklentilerini çekinmeden; Cumhurbaşkanımıza, iktidara, milletvekillerine, siyasi partilere, yerel yönetimlere anlatma görevimiz var.

Promosyon talebimizi cevapsız bırakmadığı için dönemin iktidarına ve Başbakanına teşekkür etmiştik. Ancak bugün bankaların emeklilere ödediği veya önerdiği rakamlar gerçeklikten uzak kalmıştır. Promosyon rakamlarının olması gerektiği şekilde işçi ve memurların aldığı düzeylere çekilmesini de istiyoruz.

Diğer taraftan yaptığımız iyimser çalışmalarla ortaya çıkardığımız bir gerçek de, emeklilerimizin yaklaşık dörtte birinin konut sahibi olmadığıdır. Yani, yaklaşık 3 milyon emeklimiz kira sorunu ile boğuşmaktadır. Yine bizim önerimizle gündeme gelen ve derneğimizin “Altın Projesi” olarak tanımladığımız; TOKİ vasıtası ile emeklilerimizi konut sahibi yapma imkanı, dönemin Başbakanı tarafından, Derneğimizin Genel Kurul'unda kamuoyuna açıklanmıştı. Bu sayede emeklilerimiz TOKİ'nin yurt çapında ürettiği konutlardan %25 oranında kontenjan almıştı. Şimdi yetersiz kalan bu oranın biraz daha yükseltilmesini ve devlet desteği ile daha geniş çaplı projelerin hayata geçirilmesini istiyoruz.”

TBMM İçişleri Komisyonu Başkanı ve Ak Parti Kahramanmaraş Milletvekili Celalettin Güvenç de, Başkanlar Kurulumuza seslendi. Konuşmasına Başkanlar Kurulumuzu selamlayarak giren Güvenç şunları söyledi:

“Sayın Genel Başkanın ifade ettiği gibi, bir devletin haysiyeti, gururu, insanına, emeklisine, işçisine verdiği mutluluk kadardır. Yani devlet anlayışının da, siyaset anlayışının da temeli insan olmalı, insana hizmet olmalıdır. Bu anlamda, söz konusu taleplerinizi ve beklentilerinizi; dilim döndüğünce ve gücüm yettiğince, ilgili ve yetkili makamlara taşıyacağım. Bundan en ufak bir şüphemiz olmasın. Oldukça büyük, saygılı ve sevgi dolu bir ailenin misafiri olmanın mutluluğunu da yaşadığımı ifade etmek isterim.”

Konuşmaların ardından, derneğimize üye olan Güvenç'e, TÜED kimliği törenle takdim edilirken, Genel Başkanımız Ergün tarafından TÜED rozeti de takıldı. Ayrıca, Kahramanmaraş Şube Başkanımız Mehmet Nalbantoğlu tarafından Celalattin Güvenç'e, Kahramanmaraş'taki TOKİ emekli konutlarına katkılarından dolayı bir de plaket sunuldu.

ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ GÜÇLENDİRİLMELİ

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Her bir insanımızı korumada önemli bir araç olan sosyal güvenlik sisteminin yürütümü konusunda istikrar sağlanamamıştır. Bugüne kadar sosyal güvenlik mevzuatında yapılan değişikliklerde bütünlük gözetilmediğinden, emekli aylığına hak kazanma koşullarında ve emekli aylığı hesaplanmalarında eşitlik oluşturulamamış, norm ve standart birliği kurulamamıştır.

Mevzuatta bütünlük olmadığından, sosyal güvenlik sistemi kapsamında olan sigortalıların ve emeklilerin haklarındaki farklılıklar sürmektedir. 1 Ocak 2000 itibarıyla yürürlüğe giren 4447 sayılı Kanunla, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun parametrelerinin değiştirilmesi ve gösterge sisteminin kaldırılmasıyla, emeklilik hukukunda temel ilke olan eşitlik kuralı bozulmuştur.

2000 sonrasında yüksek primlerin ödenmesine rağmen emekli aylıklarında kayıpların giderek büyümesi, özellikle de alt sınır aylık bağlama oranının yüzde 70'den yüzde 35'e çekilmesi, emekli aylıklarını korumasız bırakmanın başlangıcını oluşturmuştur. 1 Ekim 2008 itibarıyla yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunuyla, emekli aylıklarının hesaplanmasında temel alınan "güncellenme katsayısı" ve "aylık bağlama oranlarının düşürülmesi", zorunlu sigorta sistemini zayıflatan değişiklikler olmuştur.

Sosyal güvenlik ile ilgili yapılan çalışmalarda ve yapılan değişikliklerde aktüeryal dengenin sağlanması için giderlerin kısılması, emekli aylıklarını küçülten bir uygulamaya dönüşmüştür. Milli gelirden sosyal güvenliğe ayrılan payların azaltılması ve emeklilere refahtan pay verilmemesi, emekli aylıklarını korumasız bırakmıştır. Emekli aylıklarındaki kayıpların giderek büyümesi karşısında, bireysel emekliliğin tamamlayıcı bir sistem olarak desteklenmesi ön plana çıkarılmıştır. Bu yaklaşım, anayasayla güvence altına alınan zorunlu sigorta sisteminin zayıflatılmasını getirmiş ve emekli aylıkları açlık sınırının altında kalmasına neden olmuştur.

Diğer taraftan, istihdamın esnekleştirilmesi ve düşük ücret politikası, emekli aylıklarına da yansımaktadır. Çalışılan dönemlerdeki mevzuata göre (2000 öncesi dönem 506 sayılı Kanun/Ocak 2000-30 Eylül 2008/Ekim dönemi 4447 sayılı Kanun ve Ekim 2008 sonrası dönem 5510 sayılı Kanun) karma emekli aylığı hesaplanması kazanılmış hakları geriye götürmüştür. Sigortalı çalışma süresi ve prim ödeme gün sayısının artması karşısında emekli aylıklarının azalması, sistemin özüne aykırı bir değişiklik olmuştur. Aylıklarda ciddi

kayıpların olması karşısında en az emekli aylığı ödemesi 1000 lira olarak belirlenmiştir.

İş ve toplu iş hukuku ile sosyal güvenlik hukuku bir birini tamamlayan bir sistemin bütünüdür. Endüstriyel demokrasinin temelini oluşturan sendikal haklar çalışanların sınırlı bir kısmını kapsamaktadır. Sendikalaşma oranı yüzde 12 gibi düşük bir seviyede olması, sendikal demokrasinin yetersizliğini ortaya koymaktadır. İş ve toplu iş hukukunun zayıfladığı dönemlerde, ücretlerin düşük kalması emekli aylıklarına da aynı şekilde yansımaktadır.

2019-2023 dönemini kapsayan 11. Kalkınma Planı yürürlüğe girmiştir. Kalkınma planlarıyla beş yıllık hedefler belirlenmektedir. Türkiye Emekliler Derneği, sosyal güvenlik sisteminin eşitlik temelli bir uygulamaya dönüşmesi için 11. Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu çalışmalarına kapsamlı katkı yapmış, prim kazançları ve prim ödeme gün sayıları aynı olanlara, emekli olunan tarihlere bakılmaksızın eşit aylığın bağlanmasının, anayasamızın bir ilkesi olduğunu savunmuştur. Sosyal güvenlik sisteminde, nimet/külfet dengesinin kurulması ve emekli aylıklarında eşitliğin oluşturulması için "intibak" yapılmalıdır. 2000 öncesi dönemde emekli olanların intibakları yapılmış ve emeği geçenlere teşekkür ediyoruz. 2000 sonrası dönemde emekli olanların intibakları yapılmadığından, emekli aylıklarında ciddi farklılıklar bulunmaktadır. Sosyal güvenlik, sosyal adaletin sağlandığı bir sistemin adıdır. Bu nedenle, 2000 sonrası emeklilerimizin intibaklarının yapılması, sosyal bir projenin tamamlanması olarak benimsenmelidir.

11. Kalkınma Planında sosyal güvenlik hedefleri incelendiğinde, bireysel emeklilik sistemi ön plana çıkarılmıştır. Emekli aylıklarında oluşan eşitsizliklere ve emekli aylıklarındaki kayıplara net bir çözümün yer almaması, planın önemli bir eksikliği olmuştur.

Sosyal güvenlik, piyasa koşullarına göre yürütülmez. Anayasamızda güvence altına alınan emekli aylığına hak kazanma koşulları ve insanca yaşamaya yetecek emekli aylığının ödenmesi, devletimizin koruması gereken bir haktır. Bu yönüyle, zorunlu sosyal güvenlik sistemi korunmalı ve geliştirilmelidir.

Emeklisi mutlu bir ülke, kalkınma planlarının da temel hedefi olmalıdır.

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

Vali Bilmez Van Şubemizi Ziyaret Etti...

Van Valisi Mehmet Emin Bilmez, Şube Başkanımız Mehmet Kaya'yı makamında ziyaret etti. Şube Yönetim Kurulumuzun ve emeklilerimizin de hazır bulunduğu ziyarette, emeklilerimizin sorunlarını ve taleplerini vali Bilmez'e anlatan Kaya, ziyaretin anısına bir de işlemeli tabak hediye etti.

ACI KAYBIMIZ

Erzincan Şube Başkanımız

Fehmi Kaya

Hak'kın rahmetine kavuşmuştur.

Merhum Başkanımıza Yüce Allah'tan rahmet, kederli ailesine, camiamıza başsağlığı ve sabırlar dileriz.

TÜED
Genel Yönetim Kurulu

TÜED Başkanlar Kurulumuz Emeklinin Taleplerini Sıraladı

Türkiye Emekliler Derneği Başkanlar Kurulu 12-13 Temmuz tarihlerinde Ankara'da toplandı. Kurul; emeklilerimizin öncelikli taleplerini bir sonuç bildirgesi yayınlayarak kamuoyuna ve siyasilere duyurdu:

“Türkiye Emekliler Derneği Başkanlar Kurulu Olağan Toplantısını Ankara'da Genel Merkez Toplantı Salonunda yapmış, ülkenin ve emeklilerin gündemini değerlendirmiştir. Türkiye'nin seçimsiz bir döneme girmesinin sorunların çözümü için bir fırsat olduğuna yer verilen sonuç bildirisinde; yatırım, üretim ve istihdamı esas alan yeni bir kalkınma modelinin benimsenmesi gerektiğine dikkat çekilerek, sosyal güvenlik sistemimizin yürütümünde farklı ve eşit olmayan uygulamaların değiştirilmesi ve insanca yaşamaya yetecek emekli aylığının ödenmesi talep edilmiştir.

Şube Başkanlarımız tarafından yapılan değerlendirmelerde; emeklilerimizin öncelikli taleplerine çözüm bulunması istenmiştir. Özellikle, emekli aylıklarının hesaplanmasında ve artışında eşitliğin olmamasının, sosyal güvenliğin evrensel ilkeleriyle çeliştiğine yer verilen Başkanlar Kurulu Bildirisinde, alınan kararlar şöyledir:

- 2019 Temmuz ayında, SSK ve Bağ-Kur emekli aylıklarına yapılan yüzde 5,01 zam ile memur emeklilerine yapılan yüzde 6,01 artış, mutfak harcamalarının iki günlük giderini karşılamaktan uzak kalmıştır. Haziran ayının son haftasında ve Temmuz ayında; elektriğe, çaya, şekere ve bir çok maddeye yapılan yüzde 15 zamlar, emekli aylıklarına yapılan artışın üç katıdır. Böyle bir artış sistemiyle emeklilerimizin aylıkları küçülmeye devam edecektir. Enflasyon nedeniyle aylıklarda oluşan kaybın telafisi için 'seyyanen zam' yapılmalı, emeklilerimize refahtan pay verilmelidir.
- Emekli aylıklarındaki kayıplar, dul ve yetim aylıklarının da küçülmesini getirmiştir. Emekli aylıkları hesaplama sistemini belirleyen güncellenme katsayısı ve aylık bağlama oranı, sosyal güvenliğin evrensel normuna göre yeniden belirlenmelidir.
- Emekli aylıklarının bin liranın altında kalması, sosyal güvenliğin değerinin yitirildiğinin en somut göstergesidir. Bu nedenle, asgari emekli aylığı ile birlikte emekli aylıklarında insanca yaşamaya yetecek ve başkalarına muhtaç edilmeyecek bir sigorta sistemi benimsenmelidir.
- 2000 sonrasında emekli olanların intibakları yapılmalı ve emekliler arasında eşitlik sağlanmalıdır. 5510 sayılı Kanunla,

emekli aylıklarında ciddi kayıplar olduğundan, intibak ile yaşanan mağduriyetler giderilmelidir.

- İlaç, sağlıkta en temel ihtiyaçtır. Sağlık Uygulama Tebliği (SUT), ilaç listelerini sürekli değiştirmekte ve bir çok ilacın bedelinin karşılanmaması, sağlık sorunu haline dönüşmektedir. Tedavi edici önemli ilaçların SUT listelerinde yer almasına rağmen, fiyatların bir kısmının ödenmesi, cepten ödemeleri artırmıştır. İnsan sağlığını tehdit eden kısıtlamalar ve tasarruflar kaldırılmalı ve devletin güvencesinde olan sağlık hizmetleri, ticari bir anlayışla yürütülmemelidir.
- Sağlık hizmetinde alınan katkı payları, emeklilerin bütçelerinde yük oluşturmaktadır. Özel hastanelerde alınan ve yüzde 200'e varan ilave ücret, emeklilerin ödeme gücünü aşmaktadır. Bu nedenle, emekliler her türlü katkı paylarından muaf tutulmalıdır.
- Emekliler, vergi mağduru olmuştur. Emeklilerimizin harcamalarda alınan yüzde 8-18 arasında değişen ÖTV ve KDV ödemeleri karşısında, yüzde 4-5 arasında uygulanan ek ödeme oranları yetersiz kaldığından, en az yüzde 8-9 oranlarına yükseltilmelidir.
- Dini bayramlar öncesinde ödenmekte olan 1000 lira ikramiyelerin alm gücündeki kayıplar dikkate alınmalı ve yıllık tüfe artışına göre artırılmalıdır.
- Evi olmayan emeklilerimizin TOKİ konutlarından uygun ödeme koşuluyla konut sahibi olması devlet politikası olarak benimsenmeli, emeklilerimiz kiradan kurtarılmalıdır. Derneğimizin bir projesi olarak TOKİ'ye sunulan ve emeklilere TOKİ konutlarından kontenjan ayrılmasını sağlayan uygulamanın kapsamı genişletilmeli ve kontenjan oranı %25'ten, %50'ye çıkarılmalıdır.
- Kira fiyatlarındaki artış ve ısınma giderlerinin yükselmesi, emeklilerimizin hane halkı tüketim harcamalarını yükseltmekte ve bu harcamalar bin lira aylık alan bir emeklinin, gelirinin yaklaşık yüzde 60'ına denk gelmektedir. Emeklilerimizin bilhassa kış aylarında yakıt ve kira desteğine ihtiyaç duyduğu açıkça ortadadır. Hükümetten talebimiz, zorlu kış koşullarında geçimlerine katkı sağlayacak şekilde alt gruptan aylık alan emeklilere 'kira ve yakacak yardımı' adı altında ek bir ödemenin yapılmasıdır. Kamuoyuna saygıyla sunulur.”

VERGİ ADALETSİZLİĞİ VE EMEKLİLERE YANSIMASI

Gazi
AYKIRI

Genel
Sekreter

Kayseri
Şube
Başkanı

www.tuedkayseri.org.tr

Vergi, devlet bütçesinin en temel geliridir. Vergilerin adil bir şekilde toplanması, gelir dağılımı için de önemli bir araç olmaktadır. Devleti ekonomik olarak ayakta tutan bütçelerin dağılımı, sosyal ve ekonomik paylaşımı ile kaynak transferleri büyük önem taşımaktadır. Bütçelerden, emeklilere daha fazla kaynak ayrılmalı ve emekli aylıklarında iyileştirmelere gidilmelidir.

Son iki yıldaki vergi gelirleri incelendiğinde, geçtiğimiz yılsonu itibarıyla yüzde 15,8 oranında artan vergi gelirleri, ilk beş ayda yüzde 4,3 oranında artmıştır. 2019 yılı vergi gelirlerinde yüzde 20 artış öngörülmesine rağmen, yılın sonunda bu hedefin gerisinde kalınacağı eğilimi artmaktadır. Yatırım-üretim ve istihdam artışı olmadan, sağlıklı bir kalkınmadan söz edilemez. İşsizlik oranı ve kayıt dışı istihdam, ekonominin temel sorunu olmaya devam etmektedir. Faiz indiriminin tek başına çözüm olmayacağını ve asıl mücadelenin üretim ile enflasyonun düşeceği gerçeğinin bilinmesi gerekir.

Ekonomik durgunluk, tüketim harcamalarında daralmaya neden olmuş ve vergi gelirlerine olumsuz yansımıştır. Milli gelir, 2019 yılının birinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,6 oranında azalması, vergi gelirlerinin düşmesinde önemli bir gösterge olmuştur. Aynı dönemde, hane halklarının nihai tüketim harcamalarının da yüzde 4,7 oranında azalması, başta emekliler olmak üzere dar ve sabit gelirliler üzerinde ek yük oluşturmuştur.

2018 yılının ilk dokuz ayında özel tüketim harcamaları artarken, son çeyrekte 8,9 oranında azalmış ve 2019 yılının ilk çeyreğinde de azalma devam etmiştir.

Ekonomideki durgunluk, ithalatta da kendini göstermiştir. İthalattaki bu daralmalar cari işlemler

açığının azalması bakımından olumlu bir etki yaparken, ithalat üzerinden alınan KDV gelirlerinin de olumsuz yönde etkilenmesine neden olmuştur.

Geçtiğimiz yılın ilk beş ayında 81,5 milyar TL olarak gerçekleşen toplam KDV ve ÖTV tahsilâtı bu dönemde ancak 72,5 milyar liraya ulaşmıştır.

Dolaylı vergilerin vergi sistemimizdeki ağırlığı, vergi adaletsizliğinin bir başka sonucudur. Devlet, toplum üzerinde bir yük olan KDV ve ÖTV oranlarında azalmaya gitmelidir. Verginin temel kuralı olan az kazanandan az, çok kazanandan çok vergi alınmasını temel politika olarak benimsemelidir.

Son yıllarda ekonomik durgunluk nedeniyle mükelleflerin vergi ödeme güçlerinin zayıflamış olması, işsizlik artmış ve istihdam edilenlerin sayılarında azalma yaşanmıştır.

Emekliler Vergi Mağduru Oldu

Vergi gelirlerinde görülen azalmanın nedenleri çok yönlü araştırılmalıdır. Sayıları 13 milyona varan emeklilerin harcamalarından alınan dolaylı vergiler, emekliler üzerinde önemli bir yük oluşturmuştur. Devletin emeklilere sağladığı ek ödeme oranlarının yüzde 4-5 arasında olması, emeklilerin harcamalarından alınan vergi oranlarının üçte birini bile zor karşılamaktadır. Elektrik, su ve doğalgaz gibi harcamaların ortalama yüzde 15 vergi ödeyen emeklilere vergi iadesi karşılığı olarak yüzde 4-5 arasında ek ödeme yapılması, emeklilerin vergi mağduru olduğunun somut bir sonucudur. Bu nedenle, emeklilere aylıklarının yüzde 4-5 arasında yapılan ek ödeme oranlarının yüzde 8-9'a yükseltilmesi, emeklilerimizin en önemli haklı talebi olarak değerlendirilmelidir.

EMEKLİ AYLIKLARINDA YAŞANAN KAYIPLARA ÇÖZÜM GETİRİLMELİ

1 Ekim 2008 itibarıyla yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, emekli aylıklarının hesaplanmasında köklü değişiklikleri getirmiş ve özellikle de asgari ücretle çalışmaya devam edenlerin emekli aylıklarında ciddi kayıplara neden olmuştur. Emekli aylıklarının hesaplanmasının böylesine değiştirilmesi, taban aylık serisinin de bilinmemesini getirmiştir. SGK tarafından yayınlanan istatistiklerde taban aylıklara ilişkin seri 2000 öncesi dönemi kapsamakta ve 2000 sonrası dönem için taban aylıklara ilişkin bir bilgiye ulaşılmamaktadır.

5510 sayılı Kanunda asgari aylık bağlama oranı yüzde 35 olarak belirlenmesi, taban aylıkları korumasız bırakmıştır. Bunun anlamı, 2019 yılında uygulanan asgari prim kazancı olan 2558,40 liranın yüzde 35 karşılığı emekli aylığı 895,44 liradır. Böylesine bir taban aylık, sosyal güvenlikte savunulamaz. Sigorta mevzuatında yapılan değişiklikler, emekli aylıklarını küçültmüş ve sosyal yardıma dönüşmüştür. Hükümet, emekli aylıklarında oluşan kaybı gördüğünden ek ödeme dahil en az emekli aylığı ödemesini Şubat 2019 itibarıyla bin lira olarak kararlaştırmıştır.

En az emekli aylığı 1000 lira olarak ödenmesine rağmen, Temmuz Ayı zammı olan yüzde 5,01 artışın bin liraya yapılma yerine 1000 liranın altında olan esas aylığı yapılması kabul edilemez bir yaklaşımdır. Emekli aylıklarını küçültürken, SGK'na gelir sağlama yaklaşımının sosyal güvenlikte yeri olmayan bir tasarruftur. Sosyal güvenlik kapsamında ödenen aylıkların geçim ücreti olmaktan çıkması, sosyal güvenliğe olan inancı azaltır.

Yoksullukla mücadelede en temel koruma ağı olan sosyal güvenliğin böylesine zayıflatılması ve açıkl sınırının çok altında kalan emekli aylıklarının ödenmesi, sosyal devlet anlayışıyla da çelişmiştir. Anayasamızda korunması ve geliştirilmesi güvence altına alınan sosyal güvenlik haklarının daraltılması ve emekli aylıklarının küçültülmesi,

kayıt dışı ile mücadelede de en büyük engel olacağı gerçeğinin bilinmesi gerekir. Sosyal güvenlikte geleceğini garanti görmeyenlerin sigorta primi yatırmanın önemini giderek azalması toplumda yer ettiğinden, emekli aylıkları hesaplanmasının yeniden ele alınması ve özellikle de asgari ücret gibi asgari emekli aylığının her yıl ilan edilmesi büyük önem taşımaktadır.

11. Kalkınma Planı hedeflerinde sosyal güvenlik haklarının korunması ve geliştirilmesi ile ilgili hiçbir hedefin olmaması, kaygılarımızı artırmıştır. Ülkeyi yönetenlerin, sosyal güvenliğin böylesine zayıflatılmasının toplumsal yaşama büyük zarar vereceği gerçeğini görmesi gerekir.

Çalışanların emekli aylıkları düştüğünden, tamamlayacağı bir sistem olarak bireysel emekliliğin desteklenmesi, yanlış bir sosyal politika aracıdır. Esas olan, zorunlu sosyal güvenliğin desteklenmesidir. Bireysel emekliliğe yapılan devlet katkısının emeklilere kaynak olarak ayrılması, 2000 sonrasında emeklilerin intibaklarının yapılması için bir fırsata dönüştürebilir.

Sosyal güvenliğin kurallarının dışına çıkılan mevzuat değişikliklerinin getirmiş olduğu eşitsizliklere çözüm getirilmelidir. Toplum ayakta tutan bir hak olan sosyal güvenlik korunmalı ve geliştirilmelidir. Bu yönüyle, emekli aylığına hak kazanma koşulları ve emekli aylığı hesaplamalarında norm ve standart birliğini oluşturacak değişikliklere gidilmelidir. 2000 öncesi dönemde emeklilere ödenen asgari aylıklar, 2000 sonrasında emekli olanlara da uygulanması için asgari aylık bağlanma oranı yüzde 70 olarak değiştirilmelidir.

Yarınlara güvenle bakılması için insanca yaşamaya yetecek emekli aylığın ödenmesi, sosyal bir hak olarak benimsenmelidir.

Arif
YILDIZ

Genel
Eğitim
Sekreteri

Kartal
Şube
Başkanı

www.tuedkartal.org.tr

TÜED'DEN İNDİRİM ANLAŞMALARI

Aktif Yaşam Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi ile Sağlık Anlaşması İmzaladık

TÜED üyeleri için yeni bir sağlık anlaşması imzalandı. Ankara'da hizmet sunan Aktif Yaşam Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi ile TÜED arasında bir indirim anlaşması imzalandı. Derneğimiz adına; Genel Başkanımız Kazım Ergün ve Genel Mali Sekreterimiz Ömer Kurnaz tarafından imzalan protokolle üyelerimize ve birinci derece yakınlarına özel imkanlar sağlandı. Protokole göre; Aktif Yaşam Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi, muayenelerde ve fizik tedavi seanslarında üyelerimizden (SGK Hasta Devlet Katılım Payı haricinde) fark ücreti almayacak. Özel fizik tedavi uygulamalarında ise seans ücretlerinde %15 indirim uygulayacak. Bu imkandan yararlanmak için derneğimizin üye kimlik kartının gösterilmesi yeterli olacak. Üyelerimiz, bütün indirim anlaşmalarına derneğimizin, www.tued.org.tr adresindeki resmi web sayfasından ulaşabiliyorlar.

SIVAS ŞUBEMİZDEN SAĞLIKTA İNDİRİM

Derneğimiz Üyelerine Özel A life Hospital Sivas Hastanesi ile İndirim Anlaşması İmzalandı

Şube Başkanımız Ziyaaddin Yılmaz tarafından imzalanan sağlık indirim anlaşması kapsamında; bütün üyelerimiz ve birinci derece yakınları için tüm muayene, tetkik, tedavi, ameliyatlara ve her türlü yatarak tedaviler için uygulanan ilave ücretler üzerinden %25 indirim uygulanacak. Bu indirimlerden yararlanmak için Derneğimizin kimlik kartının gösterilmesi yeterli olacak.

GEMLİK ŞUBEMİZDEN SAĞLIK ANLAŞMASI

Gemlik Acıbadem Hastanesi'nden TÜED Üyelerine Yüzde 15 İndirim

Derneğimize üye olan emeklilerimize ve birinci dereceden akrabalarına Gemlik Acıbadem hastanesinde yapılacak muayene ve tetkiklerde özel indirim uygulanacak. İşletme sorumlusu Sabit Süreyya SİRER ile Gemlik Şube Başkanımız Ömer ŞİMŞEK'in arasında imzalanan anlaşmaya göre %15 indirim anlaşması sağlandı. Üyelerimize hayırlı olsun.

DIYARBAKIR ŞUBEMİZDEN SAĞLIK ANLAŞMASI

Diyarbakır Şubemiz Memorial Hastaneleri ile Anlaşma İmzaladı

Diyarbakır Memorial Hastaneleri ile yapılan anlaşma ile; ayakta tedavide %15 - yatarak tedavide %15 - Laboratuvar tahlilleri ve ameliyatlara gibi işlemlerde %15 indirim anlaşması yapıldı. Diyarbakır Şube Başkanımız Kadri Akar ve Memorial Hastanesi Mesul Müdürü Atilla Toplu tarafından imzalanan protokolün imza töreni de şubemizde yapıldı.

Şubelerimizin “ASIRLIK ÇINARLARIMIZ” Ziyaretleri Sürüyor

KADIKÖY

Kadıköy Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz, şubemizin asırlık çınarlarını unutmadılar. Her birini evlerinde tek tek ziyaret eden şube yöneticilerimiz, çınarlarımızdan bol bol dua aldılar. Üyelerimiz Taniya Zirek, Raşit Fidan ve Ercüment Aysan ise, böyle bir günde yalnız bırakılmadıkları ve hatırlandıkları için mutluluklarını dile getirerek, yöneticilerimize teşekkür ettiler. Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz; “Onlar kadar bizlerde mutlu olduk. Yanlarında olmak, dualarını almak huzur verici. Hepsinin ellerinden öper, sağlıklı ömürler dileriz” dediler.

TOKAT

Tokat Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz de, asırlık çınarlarını unutmadılar. Üyelerimiz; Abdullah Balcı, İdris Baran, Tahsin Bozkurt ve Veli Karaca'yı ziyaret eden Tokat Şubemiz kendilerine; sağlıklı ve mutlu bir yaşam temennisinde bulundular.

Bursa Şubemiz Üyeleri İçin İstanbul Gezisi Düzenledi

Bursa Şube Başkanlığımız, üyelerini Mamma Turizm ile İstanbul'a götürdü. Yoğun bir katılım yaşanan gezide, Sultan Ahmet Cami, Ayasofya, Yerebatan Sarnıcı, Alman Çeşmesi, Dikilitaş, Topkapı Sarayı, Mısır çarşısı gibi tarihi mekanların gezilmesinin ve tekneyle boğaz gezintisinin ardından Bursa'ya dönüş yoluna geçildi.

Şube üyelerimiz geziden çok memnun kaldıklarını bildirerek, Şube yöneticilerimize teşekkür ettiler. Şube Başkanımız Mesut Özşen; “Katılımınız için teşekkür ederiz.

Sizlere hizmet ettikçe bizler de mutlu oluyoruz. Bir başka gezide tekrar birlikte olmak üzere” dedi.

Eşrefpaşa Şubemiz 1000 Ailenin Yüzünü Güldüren Etkinlikte Dayanışma Örneği Sergiledi...

Eşrefpaşa Şube Başkanımız Baki Yapıcı ve beraberinde Yönetim Kurulu Üyelerimiz, Konak Duatepe Muhtarlığı'nda düzenlenen etkinlikte 1000 aileye gıda yardımı dağıttı yaptı. Yardımlaşmanın ve dayanışmanın önemine değinen şube başkanımız Yapıcı; "Bu tür dayanışma örnekleriyle yaralarımızı sarmaya çalışıyoruz. Keşke insanlarımız bu yardımlara muhtaç olmasa. Ancak ülkemizin bu gerçeğiyle de yüzleşmek ve mücadele etmek zorundayız. Bu yüzden bizler de, bir nebze de olsa insanlarımızı rahatlatmak bu sorumluluğu üstlendik" dedi.

ERGÜN; "TÜFE SİSTEMİ, EMEKLİNİN SIRTINA YÜKLENMİŞ KÜFE SİSTEMİNE DÖNÜŞTÜ"

**"Emekli aylıklarındaki
6'şar aylık artışların
gelir adaletini
gözeterek şekilde
ve insanca yaşamaya
yetecek düzeyde
olmak kaydıyla;
SEYYANEN
yapılmasını istiyoruz."**

Kısa adı TÜED olan, Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanımız Kazım Ergün; emekliler için uygulanmakta olan TÜFE'ye endeksli maaş artış sisteminin, ihtiyaçları ve beklentileri karşılamaktan uzak kaldığını ifade etti. Emekli zamlarının, Tüfe sisteminden çıkarılıp, seyyanen artış yöntemine dönülerek hesaplanması gerektiğine dikkat çeken Ergün, Temmuz 2019 zamları hakkında şunları söyledi:

"Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından belirlenmiş 418 madde ve 895 çeşidi kapsayan enflasyon sepeti hesaplamaları emeklinin yaşamakta olduğu ekonomik gerçekliklerin çok uzağındadır. TÜİK tarafından hesaplanan ve geçtiğimiz 6 ayın enflasyonu olarak belirlenen % 5,01 rakamı her gün mutfağındaki yangını söndürmekle uğraşan emekliye inandırıcı gelmemektedir. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, bu yıl sepete eklenen; konserve balık, konserve et, hazır sütlü tatlılar, çocuk elbisesi, evcil hayvan mamaları, otoban geçiş ücretleri bir emekli ailesinin harcama kalıplarına uymamaktadır.

Diğer taraftan, benzin ve elektrik gibi birçok sektör ve ürünü etkileyen ana belirleyicilerde ciddi fiyat artışları yaşanırken, enflasyonun binde 3 oranında kaldığını söylemek, en yalın anlamıyla hesap bilmemektir.

4 bin 274 ailenin, 28 bin 711 iş yerinden yaptığı harcamalarının dikkate alınarak hesaplandığı açıklanan enflasyona ve sözü edilen bu 4 bin ailenin Türkiye'de yaşadığına inanmakta güçlük çekiyoruz. Ya da bu hesaplamaları yapanlar çarşı-pazar görmemişler. Onları vicdanları ile baş başa bırakıyoruz.

Gelen bu artışla 2000 öncesi emekli olanların taban aylıkları 1.982,78 TL; 2000-2008 yılları arası emekliye ayrılanların taban aylıkları 1302,30 TL'ye, yükselmiştir. Aylıklara gelen zam 2000 öncesi emeklilerde sadece 94 TL'dir. 2000-2008 arası emeklilerde ise sadece 62 TL'dir. Ne yazık ki bu rakam da 1 kg et parasıdır.

2008 sonrası emekliye ayrılanların Taban aylıklarını ifade etmekte bile güçlük çekiyoruz. 1000 TL ortalamasındaki bu aylıklarla insanlarımızın bütün ihtiyaçlarını görmesini ve yaşamlarını idame ettirmelerini beklemek vicdanlara uymamaktadır. Açlık sınırının 2 bin 67 TL olarak açıklandığı bir ortamda; 2000 öncesi ve sonrası emeklilerin taban aylıklarının, bu temel insan ihtiyaçlarını kapsayan rakamı bile karşılayamıyor olması yükleri sızlatmaktadır.

Açıkça görülmektedir ki; emekli zamlarının, temel ihtiyaçlarımızdan çok uzak kalan maddelerle belirlenmiş bir enflasyon sepetiyle hesaplanması, gerçekçi olmaktan uzaktır. TÜFE sistemi, emeklinin sırtına yüklenmiş bir KÜFE sistemine dönüşmüştür. Emekli; yaş gereği değişen ihtiyaçlarını esas alan harcama kalıplarıyla oluşturulmuş, yeni bir sisteme ihtiyaç duymaktadır.

Ayrıca, TÜFE sistemi ile hesaplanan zamlar, taban ve tavan aylıklar arasındaki makasın her geçen gün daha da açılmasına sebep olmakta ve gelir adaletsizliğinin giderek yaygınlaşmasını sağlamaktadır. Yani zengini daha zengin yoksulu daha yoksul yapmaktadır.

İşte tam da bu yüzden, emekli aylıklarındaki 6'şar aylık artışların gelir adaletini gözeterek şekilde ve insanca yaşamaya yetecek düzeyde olmak kaydıyla; SEYYANEN yapılmasını istiyoruz."

TÜED Şube Başkanlıklarımız da TÜİK Hesaplamalarına Tepki Gösterdi

ADANA

İYİYÜREK: "Rakamlar inandırıcılıktan uzak..."

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Adana Şube Başkanımız Seyfi İyiyürek, SSK, Bağ-Kur ve memur emeklisine yapılan yüzde 5 ve yüzde 6 zammın milyonlarca emekliyi şoka soktuğunu ifade ederek, "Ne yazık ki, emekli kardeşlerimizin çilesi hala bitmemiş. Yetersiz zam emeklinin yüzünü güldürmedi" dedi.

Her yıl Temmuz ayında gerçekleşen zammın hükümet tarafından açıklanmasından sonra zam oranına duyulan tepki zincirine Türkiye Emekliler Derneği de dahil oldu. Derneğin Adana Şube Başkanı Seyfi İyiyürek, yönetim kurulu adına yaptığı açıklamada zam oranını değerlendirdi. Yerel seçimlerden sonra piyasada satışa sunulan ürünlerin zam yağmurundan nasibini aldığı kaydeden ve bu zamlardan dolayı emeklinin sırtına daha da ağır yükler bindiğini kaydeden Başkan İyiyürek, şunları söyledi: "Yerel seçimden sonra zam furyası başladı. Çaya, şekere, doğal gaza, petrole yapılan zammın ardı arkası kesilmiyor. Ve bu zamların peşine bir çok kalemin de dahil olacağı ifade ediliyor. Bu şu demektir: İğneden ipliğe zam gelecek. Bu zamlara karşı direnen ve onurlu yaşamını sürdüren emekli kardeşlerimiz ne yazık ki, beklediği zam ile karşılaşamadı."

MERSİN

AKBUDAK: "Ne akla ne de vicdana sığdı!"

Emeklilere yapılan ikinci 6 aylık yüzde 5,01 zam oranı ile ilgili konuşan Türkiye Emekliler Derneği Mersin Şube Başkanımız Cemal Akbudak, "Yani bu oran emeklinin gerçek hayatına isabet eden rakamlar olmadığı gibi ne akla ne de vicdana sığdı" dedi. Türkiye'de yaşayan 13 Milyon emekliyi yakından ilgilendiren ikinci 6 aylık zam oranı geçtiğimiz günlerde açıklandı. Haziran ayı sonu açıklanan zammın yüzde 5,01 olarak belirlendiğini söyleyen Cemal Akbudak, "Yani bu oran emeklinin gerçek hayatına isabet eden rakamlar değil. Biz yıllarca TÜİK'in rakamlarına bağlı kaldığımız müddetçe bu saatten sonra emeklilerin zam oranlarının da bu civarda olacağı zaten kesin. Bizi TÜİK'in sepetinden çıkarmaları ve seyyanen zam vermeleri lazım. Çünkü emekliler arasındaki maaş uçurumu gittikçe artmaya başladı. Bugün bile bin lira, 2 bin lira ve 3 bin lira olarak emekli olanlar var. Şimdi siz bin lira alana yüzde 5,01 zam yaptığımız zaman 50 lira, 2 bin lira alana 100 lira, 3 bin alana da 150 lira gibi bir zam ortaya çıkacak. Şimdi siz bu rakamlarla emeklilerin maaşlarını yan yana getiremezsiniz. Bizim amacımız ne? Üst seviyeden maaş alanların maaşlarını aşağı çekmek değil. Alt seviyeden maaş alanların maaşını üste çekmektir. Bugün açık sınırı 2070 civarı. Yani bizim ülkemizde 13 milyona yakın emeklinin yüzde 95'inin açık sınırının altında maaş aldığı gösteriyor. Geriye kalan yüzde 5'i ise yoksulluk sınırının altında maaş alıyor. Emekliler TÜİK'in enflasyon sepetinden çıkarılmadığı müddetçe bu aradaki uçurum farkı gittikçe artacak. Bu da emekliler için çok büyük sıkıntı." dedi.

KARABÜK

BULUT: "Büyük hayal kırıklığı oldu"

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Karabük Şube Başkanı Celal Bulut emekliye yapılan zamlar ile ilgili açıklama yaptı. Bulut açıklamasında yapılan zamların emeklilerde hayal kırıklığı yarattığını belirtti.

Başkan Bulut yaptığı açıklamanın devamında; "Temmuz zammının SGK ve Bağ-kur Emeklilerinde %5, Emekli Sandığı Emeklilerinde %6 olarak gerçekleşmesi emeklilerimizi çok üzümüştür. Yılbaşından bu yana temel gıda maddelerinde, ulaşımda, elektrikte, yakacakta emeklinin isticlal ettiği maddelerdeki zam oranlarını herkes bilmektedir. Ama enflasyon sepetindeki emeklinin isticlal etmediği (ton bahğı, bebe kıyafeti) ürünlerden hesap edilen enflasyon gerçeği yansıtmamaktadır." ifadelerini kullandı.

"Alın Teri ve Emegi Olan Emeklilerimizi Üzmeyin"

Son olarak 'ah almayın' diyen Bulut; "Bizi Tüfe'den çıkarın. Seyyanen zam uygulayın. Çünkü emeklilerin arasındaki makas sürekli açılmaktadır. Ülkemizin kalkınmasında alın teri ve emegi olan emeklilerimizi üzmeyin. Eli nasırlı, yüzü nurlu, ağzı dualı emeklilerimizin duasını alın, lütfen ahımı almayın" diyerek uyarıda bulundu

AYTEKİN: "Emekli yine ele muhtaç..."

Türkiye Emekliler Derneği Kırıkkale Şube Başkanı Zekeriya Aytekin, "Biz emeklilerin enflasyonu her ay yaptığımız harcamaların karşılığıdır. Hayatımızda hiç kullanmadığımız mal ve hizmetler değildir" dedi.

Aytekin, "2019 Yılı'nın yarısına gelmiş bulunmaktayız. Yılın yarısı TEMMUZ ayında yapılacak emekli zammı emeklinin Ocak ayından bugüne kadar TÜİK verilerine göre harcamaları dikkate alınarak göstermelik enflasyon endeksli olacağını bilmekteyiz. Bu veriler 418 maddenin ortalamasına göre yapılmaktadır. Biz emeklilerin enflasyonu her ay yaptığımız harcamaların karşılığıdır. Hayatımızda hiç kullanmadığımız mal ve hizmetler değildir. 2019 yılı ikinci yarısında emeklilerin emeklememesi muhanete ve ele muhtaç olmaması için yüzdeleri zamdan ziyade seyyanen zam yapılması gereğine inanmaktayız. Son gelen haberlere göre 5,01 emeklinin maaşına Temmuz zammı olarak yansıtacağı gerçekleşmiş durumda bu şartlar altında emeklinin yaşam koşulları yukarıda bahsetmiş olduğumuz gibi olacaktır."

NAZILLI

Emekliler eşit zam istiyor...

Türkiye Emekliler Derneği Nazilli Şube Başkanı Faruk Baştepe, emekli maaşı zam oranlarının hesaplanmasında kullanılan TÜFE sisteminden çıkılarak seyyanen artış yöntemine dönülmesini istedi.

Türkiye Emekliler Derneği Nazilli Şube Başkanı Faruk Baştepe, emekliler için uygulanmakta olan TÜFE'ye endeksli maaş artış sisteminin, ihtiyaçları ve beklentileri karşılamaktan uzak kaldığını ifade etti. Baştepe, emekli maaş zamlarının Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) sisteminden çıkarılıp, seyyanen artış yöntemine dönülerek hesaplanması gerektiğine dikkat çekti.

TÜİK tarafından belirlenmiş 418 madde ve 895 çeşidi kapsayan enflasyon sepeti hesaplamalarının emeklinin yaşadığı ekonomik gerçekliklerin çok uzağında olduğunu belirten Baştepe, "TÜİK tarafından hesaplanan ve geçtiğimiz 6 ayın enflasyonu olarak belirlenen yüzde 5,01 rakamı, her gün mutfağındaki yangını söndürmekle uğraşan emekliye inandırıcı gelmemektedir. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, bu yıl sepete eklenen; konserve balık, konserve et, hazır sütü tathlar, çocuk elbisesi, evcil hayvan mamaları, otoban geçiş ücretleri bir emekli ailesinin harcama kalıplarına uymamaktadır" dedi.

SAFRANBOLU

Tiryaki: "Her seçimde emeklilerimizin oylarına talip olanlar, emeklilerimizden oy alamayacaklar."

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Safranbolu Şube Başkanımız Saim Tiryaki, emeklilere verilen yüzde 5'lik zam ile ilgili tepki göstererek Safranbolu Ekspres Gazetesi'ne açıklamalarda bulundu. Tiryaki yaptığı açıklamada şunları söyledi; "Emeklilerimize verilen yüzde 5'lik zam emeklilerimizin geçim sıkıntısını giderecek düzeyde değil. Emeklilerimiz çarşı pazara çıkamayacak duruma geldi. Emeklilerimizin hak arama mücadelesini her platformda kararlılıkla sürdüreceğiz. Emekli maaşı açlık sınırının altına doğru geriliyor ve emekli maaşları arasında çok ciddi farklar bulunmakta. Mutfağı giren emeklinin temel gıda maddelerindeki zam oranı yüzde 50'yi aştı. Bu durumda emeklilerimizin geçinmesi günden güne zorlaşıyor. Bizler emeklilerimize seyyanen zam verilmesini talep etmiştik. Seyyanen zam eşitlik ilkesini getirir ve herkes eşit oranda zam alır. Verilen zamlar düşük maaşlı hemşerilerimizi kötü etkiliyor. Bizim emeklilerimiz bu ülkeye 25-30 yılını vererek hizmet etmişlerdir. Emeklilerimiz bu emeklerinin karşılığını geçim sıkıntısı çekerek yaşamayı hak etmiyorlar. Emeklilerimizin hakkını sonuna kadar aramaya devam edeceğiz. Verilen bu zammı sonuna kadar kınıyoruz. Her seçimde emeklilerimizin oylarına talip olanlar emeklilerimizden oy alamayacaklar."

CAN: "Zam, emeklileri memnun etmedi!"

Emekliye yapılan yüzde 5 zammı değerlendiren TÜED Samsun Şubesi İdari Sekreterimiz Yahya Can, emeklilerle alay edildiğini söylerken, zammın gerçek enflasyon oranını yansıtmadığını ifade etti.

TÜİK 6 aylık enflasyonu yüzde 5.01 olarak açıkladı. Memura Temmuz ayında yüzde 1.01 enflasyon farkı verilecek. Memur ve memur emeklisi yüzde 6.01 zam; işçi, esnaf ve çiftçi emeklilerinin maaşlarına ise yüzde 5 zam yapılacak. Elektriğe, akaryakıtta, çaya ve şekere yapılan yüzde 15'lik zamlar Temmuz enflasyonuna yansıtacağı için emekli ve çalışanların zammına olumlu yansıtılmadı. Zamlar sonrası en düşük işçi emeklisinin aylığı bin 130 liradan bin 186 liraya, en düşük memur maaşı 3 bin 224 liradan 3 bin 417 liraya yükseldi. Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Samsun Şubesi İdari Sekreterimiz Yahya Can, emekliye yapılan yüzde 5 zam sonrası açıklamada bulunarak, zammın gerçek enflasyon oranını yansıtmadığını belirtti ve gerçek enflasyon rakamına göre zam yapılmasını talep etti.

PARS: "Emekli enflasyona yenik düştü..."

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Uludağ Şube Başkanımız Kenan Pars, emeklilerin hak arama mücadelesini her platformda kararlılıkla sürdürdüklerini vurgularken, enflasyonun çift haneli rakamlara dayanmasıyla, emekli maaşlarının açıklık sınırının çok çok altına gerilediğini ifade etti.

Ocak ayından itibaren geçerli olan asgari ücret zammının açıklık sınırının altında olmasına rağmen çalışan kesimin bir nebze de olsa nefes alabileceğini, aynı hassasiyetin emekliler için gösterilmediğinden yakınan Pars, "Enflasyon tahmininde bulunan bütün kurum ve kuruluşların tahminlerinin misliyle aşan bir rakam ortaya koyan TÜİK'in hesaplamalarında temel alınan 418 maddeden oluşan enflasyon sepeti, emeklilerin harcamalarını gerçekçi olarak temsil etmediğinden, SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine yapılan zamlar yetersiz kalmıştır. Emeklinin çarşı-pazarda yaşadığı gerçeği yansıtmayan tüfe hesaplamasının yeniden değerlendirmeye muhtaç bir hal almıştır. 2019 yılı ilk altı ay enflasyon yüzde 5,01 olmuştur. Gerçek enflasyon ise, bu oranın çok üzerindedir. Türkiye'de 12,5 milyon, Bursa'da ise 550 bini geçen emeklimizin enflasyon altında ezilen maaşları hükümeti harekete geçirmeye yetmiyor. Emekliler ay sonunu zor getiriyor. Bakın, Mayıs 2019 verileriyle 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenmesi için gereken gıda harcama tutarı, Türk-İş'e göre, ikibin 124 TL, Memur-Sen'e göre 2 bin 391TL, Kamu-Sen'e göre 2 bin 463 TL. Bunun içine giyim, kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık gibi benzeri zorunlu ihtiyaçlarda girince tutar 6 bin TL'nin üzerine çıkıyor. Yani emeklimizin yüzde 85'i bırakın yoksulluğu açıklıkla mücadele ediyor" dedi.

EKMEN: "Bu zam, hayal kırıklığı yarattı..."

Emekli zamlarının, Tüfe sisteminden çıkarılıp, seyyanen artış yöntemine dönülerek hesaplanması gerektiğine dikkat çeken Türkiye Emekliler Derneği Batman Şube Başkanı Hüseyin Ekmen, emeklilere verilen bu zammın kabul edilemez olduğunu söyledi.

Emeklilere yönelik yapılan zam oranı ile ilgili açıklamada bulunan Emekliler Derneği Başkanı Hüseyin Ekmen, verilen zammın hayal kırıklığı olduğunu belirtti. Konuyla ilgili açıklamada bulunan Ekmen, "Açıkça görülmektedir ki; emekli zamlarının, temel ihtiyaçlarımızdan çok uzak kalan maddelerle belirlenmiş bir enflasyon sepetiyle hesaplanması, gerçekçi olmaktan uzaktır. TÜFE sistemi, emeklinin sırtına yüklenmiş bir KÜFE sistemine dönüşmüştür. Emekli; yaşı gereği değişen ihtiyaçlarını esas alan harcama kalıplarıyla oluşturulmuş, yeni bir sisteme ihtiyaç duymaktadır. Ayrıca, TÜFE sistemi ile hesaplanan zamlar, taban ve tavan aylıklar arasındaki makasın her geçen gün daha da açılmasına sebep olmakta ve gelir adaletsizliğinin giderek yaygınlaşmasını sağlamaktadır. Yani zengini daha zengin yoksulu daha yoksul yapmaktadır. İşte tam da bu yüzden, emekli aylıklarındaki 6'şar aylık artışların gelir adaletini gözetecek şekilde ve insanca yaşamaya yetecek düzeyde olmak kaydıyla; seyyanen yapılmasını istiyoruz" dedi.

DURU: "İnandırıcı Değil.."

Türkiye Emekliler Derneği Şube Başkanımız Arif Duru, Temmuz ayında açıklanan TÜFE fiyatlarını eleştirerek "TÜİK tarafından açıklanan bu rakam inandırıcı değil" dedi.

Şube Başkanı Arif Duru, Temmuz ayında açıklanan TÜFE fiyatlarının inandırıcı olmadığını ileri sürerek "Temmuz ayı bizi bir hayli zor duruma düşürdü. Açıklanan tüfe 5.01 oldu. Bu bizim için yeterli değil. TÜİK kesinlikle bu konuda detaylı bir şekilde inceleme yapmadan açıklamıştır. Açıkladığı bu rakam inandırıcı değil. Semt pazarlarına gidip de emeklilerin ve vatandaşların almış olduğu gıdalar veya sosyal donatılar hesaplanarak mı tespit edilmiş? Hayır değil. Burada şu var bu TÜFE yüzde 50-60 da verse bizi memnun edemez" dedi. Eski sisteme geri dönülmesi gerektiğinin altını çizen Duru, "Eski sisteme geçilmesinden yanayız. Eski sistem olmuş olsaydı taban bin 942 olacaktı. Biz TÜFE'den bağladığında 12 bindi şimdi 132 bin oldu. Eski sisteme dönemizde fayda var eğer olmuyorsa emekli sandığına dönme talebimiz ve bununla ilgili çalışmamız var" diye konuştu.

TRABZON

BAYRAKTAR: "Emekli zamları eşitlenmeli..."

Bayraktar; emeklisi mutlu olmayan ülkelerin yoksullukla ve işsizlikle mücadele ettiğine dikkat çekerek, sosyal güvenliğin her ülke için bir sosyal koruma aracı olduğunu belirtti. Türkiye gibi, cennet bir ülkede yaşıyoruz. Bu güzel ülkede emeklilerimize hak ettikleri değer verilmeli ve insanca yaşamaya yetecek bir aylık ödenmelidir. 50 yıllık bir geçmişi olan Türkiye Emekliler Derneği'nin emeklilerimizin örgütlü gücü olduğunu söyleyen Bayraktar; çözüm bekleyen taleplerimizi şu şekilde sıraladı: "İntibak sorunu gerçek anlamda çözülmelidir. 2000 öncesi SSK emeklilerine 6283 sayılı Kanunla intibaklar yapılmış ve 1 Ocak 2013 itibariyle intibak farkları emekli aylıklarına ilave edilmiştir. 2000 öncesi emekli olanların intibak aylıkları ile 2000 sonrası intibak yapılmayan emeklilerin aylıkları, prim kazançları ve prim ödeme gün sayıları aynı olmalarına rağmen, emekli aylıklarında farklılıklar oluşmuştur. Sosyal güvenlik kuruluşlarının kendi içindeki objektif olmayan farklılıklar giderilmeli ve ortak standartlar oluşturulmalıdır. Taban aylıklar ve gelirler eşitlenmeli ve bu seviyenin tespitinde insan onuruna yaraşır hayat seviyesi dikkate alınmalıdır. Sosyal güvenlik kuruluşlarının standartlarındaki farklılıklar yasal düzenlemelerle intibak yapılarak giderilmelidir.

İşçi ve Bağ-Kur emeklilerinin aylık artışları 6'şar aylık enflasyona bağlıdır. Memur emeklileri ise 6289 sayılı Kanunla; memurlarla yapılacak toplu sözleşmenin hükümlerine göre zam uygulanmaktadır" dedi.

ÇAYCUMA

EYİDOĞAN: "Kayıplara çözüm bulunmalı"

Türkiye Emekliler Derneği Çaycuma Şubesi Başkanımız Nizamettin Eyidoğan, açıklanan enflasyon rakamlarının gerçeği yansıtmadığını ve emekliye yapılan zammın memnun etmediğini söyledi. Eyidoğan emekli aylıklarındaki kayıplara çözüm bulunması gerektiğini ifade ederek; "Temmuz ayından itibaren geçerli olacak olan İşçi ve Bağ kur emeklilerine yapılan %5 lik zam emeklileri memnun etmedi. Çalışanlar ve emeklilerin gelirlerinin artış sisteminin enflasyona endekslenmesi, koruyucu bir uygulama olmamıştır. Enflasyonun hesaplanması, 418 madde grubunu içine alan ve 12 ağırlık grupların paylarının karşılığı olan yüzdelere göre yapılmaktadır" dedi.

İĞDIR Şube Başkanlığımız 5. Olağan Genel Kurulu'nu Gerçekleştirdi...

İğdir Şube Başkanlığımız 5. Olağan Genel Kurulunu 20 Temmuz 2019 Cumartesi günü gerçekleştirdi. Divan Başkanlığını ASKF Başkanı Filit Yıldırım, Divan Başkan Yardımcılığını Yusuf Yıldırım, Divan Katip Üyeliğini Cemal Aydar ve Ahmet Servan'ın yaptığı genel kurul sonuçlarına göre;

Şube Başkanlığına İsa Bilir seçilerek güven tazeledi. Yönetim Kurulu Üyeleri; S.Zahir Koşık, Tuncay Sarcan, Ferhan Şahin, İsmet Taşan Denetim Kurulu Üyeleri ise; Yılmaz Taner, Abdurrahman Aras, Abdulbahri Kılıç olarak seçildiler.

TÜED EĞİTİM VE KÜLTÜR YAYINLARINA İKİ YENİ ESER EKLENDİ

TÜRKİYE
EMEKLİLER
DERNEĞİ

2003 - 2019 DÖNEMİ

YAŞLILIK ÇALIŞMALARI

Hazırlayanlar:
Cafer Tufan YAZICIOĞLU
Mehmet Emin TANGÖREN

50. YIL ÖZEL
TÜED EĞİTİM YAYINI - 2019

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Eğitim ve Kültür Yayınları serisine bir eser daha katıldı. TÜED Hukuk Danışmanı Av. Cafer Tufan YAZICIOĞLU ve TÜED Basın Danışmanı M. Emin TANGÖREN tarafından, derneğin yaşlılık çalışmalarına başladığı 2003 yılından bu yana gerçekleştirdiği faaliyetlerin kapsamlı bir derlemesi olarak ifade edilecek eser, söz konusu döneme ışık tutuyor.

2003-2019 yılları arasında, TÜED tarafından yaşlılık alanında yapılan bütün çalışmaların yer aldığı esere ilişkin bir değerlendirme yapan TÜED Genel Başkanımız Kazım Ergün, eserin alanda çalışma yapan birçok akademisyene ve araştırmacıya ışık tutacağına inandığını belirterek; "Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de, giderek artan yaşlı nüfus oranı, bu alanda yapılan araştırmaların, çalışmaların, projelerin de artırılması gerektiğini ortaya koymuştur. Türkiye Emekliler Derneğimiz bu hassasiyet doğrultusunda, özellikle son 17 yıldır, yaşlılık alanında yoğun çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bunun yanı sıra yaşlılık literatürüne katkı sağlayan değerli bilimsel çalışmalar da, derneğimiz eğitim ve kültür yayınları arasında bu alana sunulmuştur.

Türkiye Emekliler Derneğimiz, ülkemizde yaşlılık alanında yapılan ve yapılacak olan bütün çalışmalara katkı sağlaması amacıyla "Yaşlılık Platformu"nun kuruluşunda öncülük etmiş ve kurucu üye olarak, ilk dönem sözcülüğünü de yürütmüştür.

2003 yılından bugüne kadar gelen süreçte; TÜED'in yaşlılık alanı çalışmalarının kapsamlı bir derlemesi, bu kaynak eserle, Türkiye'de çalışma yapan veya yapacak olan araştırmacılarımızın, akademisyenlerimizin ve öğrenim görenlerimizin hizmetine

sunulmaktadır. Diğer taraftan; Derneğimiz yaşlılık alanında çalışmalar yürüten Avrupa Yaşlılık Platformu (Age Europe) ve Birleşmiş Milletler Yaşlı Hakları Çalışma Grubu gibi uluslararası kuruluşlarda da ülkemizi temsil etmektedir.

Eserin yayına hazırlanması kadar, eserde yer alan; araştırmaların, yayınların ve etkinliklerin hayata geçirilmesinde; değerli katkıları olan TÜED Hukuk Danışmanımız Av. Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve TÜED Basın Danışmanımız M. Emin Tangören ile bu kıymetli çalışmaların gerçekleşmesinde değerli katkıları olan TÜED Genel Yönetim Kurulumuza, Şube Başkan ve yöneticilerimize, uzman ve danışmanlarımıza, personelimize şükranlarımızı sunuyoruz.

Yaşlılık Platformumuzun kuruluşunda büyük emekleri olan; gönül insanı merhum Mete Bora'ya, uzun bir süre dönem sözcülüğü görevini yürüten çok değerli insan Prof. Dr. Nuran Akdemir'e ve görevi Mart 2019'da kendisinden devralan kıymetli hocamız, yeni Dönem Sözcüsü Prof. Dr. Nuray Kırdı'ya ve platformumuzun çok değerli üyelerine de şükranlarımızı sunuyoruz.

Bu çalışmanın da; kapsamında detaylı olarak aktarılan çalışmalar gibi, Yaşlılık alanına evrensel boyutta katkılar sağlaması temennisiyle, en derin sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz" dedi.

Mehmet Emin TANGÖREN
TÜED Basın Danışmanı

Yazıcıoğlu'dan "Yaşlılık Hukuku Sözlüğü"

TÜED Hukuk Danışmanımız Av. Cafer Tufan Yazıcıoğlu, Yaşlılık alanındaki çalışmalarına bir yenisini daha ekledi. Geçtiğimiz yıllarda "Yaşlılık Hukuku" adlı çalışması, alanında dünyada yayınlanmış ilk eser olarak gündeme gelen Yazıcıoğlu, bu kez de "Yaşlılık Hukuku Sözlüğü" adlı çalışmasını literatüre kazandırdı.

Ülkemizde, yaşlılık alanındaki çalışmaların giderek dikkat çeken boyutlara ulaştığını ifade eden Yazıcıoğlu; "Geleceğe yön verecek, rehber olacak çalışmaları, yaşlılık literatürüne kazandırmaya çalışıyoruz. TÜED birçok alanda olduğu gibi bu alanda da lokomotif güç olduğunu ispatlıyor" dedi.

Av. Cafer Tufan Yazıcıoğlu (TÜED Hukuk Danışmanı)

DÜNYADAN SOSYAL GÜVENLİK HABERLERİ

Dünya hergün değişmekte ve gelişmektedir. Bu değişim ve gelişimlerden en çok etkilenen unsurlardan birisi de sosyal güvenlidir. Değişen faktörlerden olumsuz etkilenmeyi en aza indirerek başarılı bir sosyal güvenlik sistemi ancak dinamik bir çalışma ile mümkün olacaktır. Bu ayki yazıda, Uluslararası Sosyal Güvenlik Örgütü'nün (ISSA) oluşan değişiklikler ve akabinde sosyal güvenliğin olumsuz etkilendiği/etkilenebileceği sorunlara çözüm niteliğindeki “Sosyal Güvenlik için 10 Küresel Zorluk” raporunu inceledim.

Sosyal Güvenlik için 10 Küresel Zorluk

2016 yılında, Uluslararası Sosyal Güvenlik Örgütü (ISSA), Panama'daki Dünya Sosyal Güvenlik için hazırladığı 10 Küresel Raporu'nu paylaştı. Bu rapordaki analiz Avrupa'ya odaklanmakta ve bölgedeki ISSA üyesi kurumların karşılaştıkları en önemli zorluklarla ilgili geri bildirimlerini içermektedir. Sosyal güvenliği temelden etkileyen zorluklar başlıklar halinde şu şekilde özetlenmiştir.

Zorluk 1: Emek piyasaları ve dijital ekonomi

Ortaya çıkan dijital ekonomi, çalışma dünyasını yeniden şekillendiriyor. Dijital çalışma platformlarının ortaya çıkışı, yapay zekâ, üretim otomasyonunun artması, iş süreçlerinin dijitalleşmesi ve internetin giderek genişlemesi, Avrupa ekonomilerini dönüştürüyor. Yeni fırsatlar ve riskler, sosyal güvenlik sistemlerinin finansman ve dağıtım modellerini sorgularken sosyal güvenlik yasal çerçeveleri için de zorluklar yaratmaktadır.

Zorluk 2: Nüfus yaşlanması

Nüfusun yaşlanması, ulusal ve alt ulusal farklılıklar olsa da Avrupa'da gerçektir. Sosyal güvenlik programlarının finansal sürdürülebilirliğini sağlamak ve sosyal güvenceyi yeterli şekilde karşılamak, sağlık, istihdam, aile yardımları ve yetkilendirmeye yapılan yatırımlarla güçlendirilmiş koruyucu rollerini tamamlamaktadır. Buna eşlik eden bir amaç, insanlara hayatlarının her aşamasında kesintisiz destek sağlayan koordine edilmiş ve uyarlanmış sosyal güvenlik önlemleri koymaktır.

Zorluk 3: teknolojik geçiş

Bilgi ve iletişim teknolojisi (ICT), Avrupa'daki sosyal güvenlik programlarının uygulanmasında ve sosyal güvenlik yönetiminin performans ve hizmet kalitesinde iyileşmelere olanak sağlayan stratejik bir rol oynamaktadır. ICT, sadece belirli süreçlerin otomasyonunu sağlamakla kalmadı, aynı zamanda operasyonların ve hizmetlerin dönüşümünü de sağlayarak yenilikçi çözümler için stratejik bir olanak sağladı. Avrupa sosyal güvenliğinde teknolojik yeniliğin ana eksenleri, dijital kimliğe sahip kişiselleştirilmiş web siteleri ve kişiselleştirilmiş web tabanlı müşteri hizmetleri, e-devlet ve kurumlar arası işbirliği, blok zinciri, analitik ve büyük veri ve yapay zekadır.

Zorluk 4: Sağlık ve uzun süreli bakım

Sağlık ve uzun vadeli bakım, sosyal güvenlik ve sağlık sistemlerinin karşılaştığı riskler ve zorluklar Avrupa'da da gelişmeye devam etmektedir. Sağlık göstergelerindeki gelişmelere rağmen, sağlık sonuçlarındaki eşitsizlikler bir sorun olmaya devam etmektedir. Bölgenin nüfusu yaşlanırken, bu sürecin kapsamı ve niteliği dengesizdir. Sosyal koruma sistemlerinin temel hedeflerine ulaşmak, sağlıkla ilgili zorlukların doğru bir şekilde öngörülmesini, proaktif ve önleyici müdahalelerin yapılmasını ve sağlanan uygun fayda ve hizmetleri gerektirmektedir. Büyüyen bir kırılğan nüfusun neden olduğu zorluk, yerinde yaşlanma politikalarına verilen değerdirmeyi de içeren acil bir müdahale gerektirmektedir.

Zorluk 5: Yaşam boyu eşitsizlikler

Sosyal güvenlik sistemleri, sosyal uyum için önemlidir ve toplumdaki eşitsizliklerin giderilmesine yardımcı olur. Her ne kadar gelirin yeniden dağıtılması yoluyla gelir eşitsizliği ile mücadele

önemli bir amaç olsa da, sosyal güvenlik sistemleri ayrıca cinsiyetler gibi işgücü piyasası fırsatlarında veya sağlık ve hizmetlere erişimde olduğu gibi diğer eşitsizliklerin giderilmesine de yardımcı olmaktadır. Eşitsizliklerin giderilmesinde sosyal güvenlik programları ayrıca insanların riskleri azaltmalarını ve yaşam seyri boyunca potansiyellerini daha iyi anlamalarını sağlar. Tüm eşitsizlik biçimlerini ele almak için, müdahaleler farklı risk aşamalarına odaklanmalı, farklı paydaşları dahil etmeli ve mümkün olduğunca proaktif olmalıdır.

Zorluk 6: Daha yüksek halk beklentisi

Sosyal güvenlik idareleri, özellikle insanların yaşamlarının kritik dönemlerinde, hükümetin önemli bir yüzüdür. Toplumsal sosyal güvenlik algısı bu nedenle önemlidir. Devam eden stratejilerin e-devlete kayması, hizmet kalitesinin ortaya çıkmasıyla birlikte sosyal güvenlik yönetimleri, hizmet sunumunun tüm alanlarında kalitenin sağlanmasına odaklanmaktadır.

Zorluk 7: Kapsama boşluğunun kapatılması

Bütünsel bir kapsama sağlayan sosyal güvenlik sistemleri Avrupa'da iyi bir şekilde oluşturulmuştur. Faaliyet alanının kapsamı ve uzantısı ülkeden ülkeye değişmekle birlikte, etkili kapsam seviyeleri genellikle çok yüksektir. Bununla birlikte, yaşam boyu kapsama alanı zorlukları devam etmektedir. Buradaki zorluklardan biri, gençler, yaşlılar ve işsizler de dahil olmak üzere aktif olmayan nüfusa genişletilmiş kapsamın niteliğidir. Diğer bir kapsama alanı, ekonomik faaliyeti dijital platform çalışması ile şekillenen işçilerin artan saflarıyla ilgilidir. Ayrıca gayri resmi ve bildirilmemiş çalışmalara da dikkat edilmelidir. Ücretli çalışmaya göre serbest meslek alanında bir büyüme de zorluklar ortaya koymaktadır.

Zorluk 8: Genç işçilerin istihdamı

Genç kadınlar ve erkekler arasındaki yüksek düzeyde işsizlik ve eksik iş gücü, Avrupa'da zihinsel sağlık ve bunun yanı sıra ulusal verimlilik ve büyüme oranları için riskler içeren bir zorluktur. Devletlerin, sosyal güvenlik yönetimlerinin, kamu istihdam hizmetlerinin, sosyal ortakların ve eğitim-öğretim kurumlarının eşgüdümlü yanıtları, istihdam edilebilirliğin iyileştirilmesine ve işsizlik, eksik iş gücü ve hareketsizlik seviyelerinin azaltılmasına yardımcı olabilir. Bölgesel eğilim, sosyal güvenliğin sistemlerinin yalnızca gelir koruma sağlayıcıları olarak kişisel rollerinin ötesine geçmelidir.

Zorluk 9: Göçmen işçilerin korunması

Göçmen işçilerin yarattığı sosyal güvenlik sorunlarına yönelik resmi çabalar Avrupa'da uzun bir geçmişe sahiptir. Bölgenin 1904'te Fransa ile İtalya arasında ilk sosyal güvenlik anlaşması imzalandı. Bölgedeki hareketli işçi sayısının çok yüksek olması, işçilerin edindikleri hakların taşınabilirliği ve korunmasına duyulan ihtiyacı kabul eden uluslararası anlaşmalar için artan bir talep yarattı.

Buna rağmen, göçle ilgili tartışmaların büyük oranda düzensiz ve yasadışı göç akışları ve zorla yerinden edilmiş kişilerin, mültecilerin ve sığınmacıların gelişine yönelik sorulara çok da odaklanılmadı. Bu tartışmalara tam odaklanmak ve işçilerin haklarını korumak, bölgenin sosyal güvenlik idareleri ve resmi göçmen kişi için sosyal güvenlik hakkını teşvik etmede önemli rol oynamaktadır.

Zorluk 10: Yeni riskler, şoklar ve aşırı olaylar

Avrupa'daki bağlam, farklı ve genellikle öngörülemeyen ekonomik, toplumsal, politik ve çevresel şoklara maruz kalan toplumlar ve ekonomilerdeki belirsizlik ile karakterizedir. Sosyal güvenlik sistemleri bunların en kötü sonuçlarını emebilir ve azaltabilir ve sıklıklarını ve şiddetlerini azaltmaya çalışabilir. Ayrıca, toplumların olumsuz etkilerinden daha hızlı bir şekilde toparlanmalarını ve gelecekteki olaylara daha hazırlıklı olmalarını sağlar.

Namık TAN
TÜED
Araştırma Müdürü

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU KÖŞESİ AYIN YORUMU

YURT DIŞI BORÇLANMASI, BAĞ-KUR SİGORTALILIĞINA DÖNÜŞTÜRÜLDÜ

Yurt dışında çalışan ve ev kadınlarının borçlanmasında köklü değişiklikleri öngören 7186 sayılı Kanun, 1 Ağustos 2019 itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Yapılan değişiklikten önce borçlanmaların prim ödenmesi yüzde 32 oranından hesaplama yapılırken, 1 Ağustos 2019 itibariyle yüzde 45'e yükseltilmiştir. Bunun sonucu olarak, 1 Ağustos 2019'dan itibaren günlük asgari yurt dışı borçlanma bedeli 27.29 liradan 38,38 liraya çıkarılmıştır. Örnek vermek gerekirse; 15 yıl üzerinden 5400 borçlanma tutarı asgari ücrete göre değişiklikten önce 147,366 lira iken, değişiklik sonucunda bu tutar 207,252 liraya yükselmiştir. Yapılan düzenleme sonucunda, yurt dışı borçlanma bedeli yaklaşık olarak yüzde 41 oranında artmıştır.

Bir diğer önemli değişiklik ise, 1 Ağustos itibariyle yapılan borçlanma talepleri Bağ-Kur kapsamında değerlendirilecek olmasıdır. Değişiklikten önceki dönemlerde en son sigortalıya göre borçlanma yapılırken, yeni düzenlemeyle tercih etme hakkı sona erdirilmiş ve tüm borçlanmaların Bağ-Kur kapsamında sayılacağı öngörülmüştür. Yurt dışı emekliliğin maliyeti arttığı gibi,

emekli aylığına hak kazanma koşulları da ağırlaştırılmıştır. Bundan böyle, 4/a sigortalılığı kapsamında 3600 gün üzerinden SSK'dan emekli olunma zorlaştırılmıştır. Bir tek istisnası var; yurt dışında yaşayan işçilerin Türkiye'de en son sigortalı olarak 1260 gün işçi statüsünde fiili çalışması durumunda, SSK'dan emekli olabilir. Bu seçeneğin çok zor olduğu gerçeğinin de bilinmesi gerekir.

Sigorta başlangıçlarında da köklü değişikliklere gidilmiştir. 1 Ağustos 2019'dan itibaren, borçlanılan yurt dışı süreleri Türkiye'de sigortalılığı olan kişiler için Türkiye'deki sigortalılık başlangıç tarihinden geriye doğru götürülecek, Türkiye'de sigortalılığı olmayan kişiler için ise, borçlanma tutarının tamamen ödendiği tarihten geriye doğru götürülen süreler mal edileceğinden, hizmetlerin büyük kısmı 2000 yılı sonrasında değerlendirilecek ve bu değişiklik emekli aylıklarının düşmesine neden olacaktır.

Sonuç olarak, yapılan değişikliklerin yurtdışı borçlanmayı caydıracak bir etki yapması beklenmektedir.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım...

SORU: Tüfe Artışları Emeklileri Korumuyor: Tüfe artışları ile emeklilerimizin harcamalarındaki artışlar arasında büyük farklılıklar bulunmaktadır. Örneğin, doğalgaz, elektrik ve suya yapılan zamlar, emekli aylıklarının küçülten bir sisteme dönüşmüştür. Haziran ayında tüfe artışının yüzde 0,03 artmıştır. Emekli aylıklarına yapılan bir dönemde bu artış yüzdesi ne kadar inandırıcı? Bu konuda Derneğin çalışmaları var mı?

CEVAP: Emekli aylıklarına altı aylık tüfe artışına göre yapılan zamlar, emeklileri koruyan bir sistem olmaktan çıkmış, emekliler enflasyonun mağduru olmuştur. Örneğin, Haziran ayında tüfe artışının yüzde 0,03 açıklanmasına hiç kimse inanmamış, emekli aylıklarına yapılan zamlar bilinçli olarak küçültülmüştür. Bu nedenle, emekli aylıklarına açık ve yoksulluk tutarları, net asgari ücret ve en düşük memur emekli aylığı dikkate alınarak seyyanen zamlar yapılmalıdır. Sorunuzda da belirtildiği gibi, sosyal güvenlik sistemimizin yürütümünde ve uygulamalarında sorunlar vardır. Bunların değiştirilmesi, eşitliği ve insanca yaşamayı önemseyen bir yaklaşımın gösterilmesi için Dernek olarak her alanda mücadele veriyoruz. Sosyal güvenlik politikalarının, sosyal devleti esas alan bir içerikte yürütülmesi için Hükümete, siyasi partilere ve TBMM'ye görüş ve önerilerimiz sunulmuştur. Bunların takibi yapılmaktadır. Başarılarımız var, üzerinde çalıştığımız konular var. Her şeyden önce, emekli aylıklarında oluşan farklılıkların çözümü gerekir. Yüzdeleri artışlar emeklileri koruyan bir sistem olmaktan çıkmıştır. Emekli aylığı karma hesaplanma sistemi de eşitsizliğe ve 2008 sonrasında emekli olanların aylıklarında kayıplara neden olduğundan, intibakın yapılması kaçınılmaz olmuştur. Emekliler bir birinin aylıklarını kıyaslar duruma getirilmiştir. Benim kazancım ve gün sayımın fazla olmasına rağmen, emekli aylığım düşük olmasının adaletsizliğe neden olduğu yönünde itirazlar ve eleştiriler yapılıyor. Bu nedenle, sosyal güvenlik mevzuatımızın eşitsizliği öngören hükümlerinin değiştirilmesi ve emeklilere seyyanen artışların yapılması gerekir.

SORU: Emeklilere Ödenen İkramiyeler Artırılmalı: Emeklilere dini bayramlar öncesinde verilen bin lira ikramiyenin sabit tutulmasının izahı yoktur. En azından yıllık tüfe artışına göre ikramiyelerin artırılması gerekmez mi?

CEVAP: Türkiye Emekliler Derneği'nin mücadelesiyle kazanılan emeklilere dini bayramlar öncesinde ödenen ikramiyelerin sabit tutulması, ekonomik politikalara da aykırı bir durumdur. Her şeyin zamlanacağı bir dönemde ikramiyelerin de artırılması gerekir. Hükümete bu yönde çağrı yapıyor ve emekli ikramiyelerinin emekli aylıklarına yapılan artışa endekslenmesini talep ediyoruz.

SORU: Toptan Prim Ödenmesinde Yaş Yükseltildi: İşe giriş tarihim 29 Aralık 1995, 2850 gün primim var ve 56 yaşındayım. Çalışmam ve prim ödeme

imkanım olmadığından, primlerimin toptan ödemesi talebime rağmen, 60 yaşından önce ödenemeyeceği söylendi. Bu durum haksızlık değil mi? Kaldı ki, 5825 primim olsaydı, 56 yaşında emekli olacaktım. Emekli olamadığıma göre, neden primlerim belirlenen yaşta ödenmiyor?

CEVAP: 8.9.1999 tarihinden önce sigortalı olduğunuzdan, yaş koşulunu yerine getirirken rağmen prim ödemeleriniz aylık bağlanmaya yetmediğinden, primlerinizin toptan ödenmesini engelleyen ilgili kanunlarda bir hüküm bulunmamaktadır. SGK, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nde değişiklik yapılmış ve toptan ödemeleri geciktiren yaş sınırlaması getirilmiştir. Sigortalıların haklarını yönetmelikle getiriye götürme hukuk devletinde olmaması gereken bir uygulamadır. Emekli aylığına hak kazanmayanların primlerinin toptan ödemesi için kadınlarda 58, erkeklerde 60 yaş sınırı Kanuna aykırı bir yönetmelik değişikliği ve bir hak ihhalidir. Anayasa Mahkemesi, içeriği farklı da olsa, SGK'nun bu yöndeki uygulamalarını hak ihlali kapsamında değerlendirmektedir. Kanunda yeri olmayan bir koşulun yönetmelikle belirlenmesi, idari bir ihlal olmaktadır. 5510 sayılı Yasa'nın 31. maddenin birinci fıkrasında, yaşlılık toptan ödemesinin "yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde malullük ve yaşlılık aylığına hak kazanamayan sigortalıya" verileceği öngörülmekte, belli bir yaş şartı aranmamaktadır. Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin (SSİY) 59. maddesinin 1. fıkrasında ise 5510 sayılı Yasa'nın 28. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine gönderme yapılmak suretiyle yaşlılık toptan ödemesinden yararlanmak için tamamlanması gereken yaş; sigortalı kadın ise 58, erkek ise 60 olarak belirlenmiştir. SSİY'nin ilgili hükmü, Kanuna aykırı bir düzenleme olmuştur. Bu değişiklik, dava konusu yapıldığında, toptan ödemenin yapılması mümkün olabilir. 5434 sayılı Yasa'nın öngördüğü toptan ödeme hakkından ise ilk defa 15.10.2008 tarihinden önce iştirakçi olup yaş haddi, re'sen, adi malullük ve ölüm gibi sebeplere emekliye sevk edilenler ve ölüm halinde bunların dul ve yetimleri, emekli ikramiyesi ile birlikte yararlanmaktadırlar. Bu iştirakçilerden istifa ve istifa etmiş sayılma ile Yasa'da belirtilen diğer sebeplerle görevlerinden ayrılmış olup 5 yıldan fazla 10 yıldan az hizmeti olanlara ise yalnızca kesenek iadesi yapılmaktadır.

SORU: Engelli Aylığına Hak Kazanma Koşulları İyileştirilmeli: 5 Ağustos 1998 sigorta başlangıcım var. Prim ödeme gün sayım ise 2500 gün, Yüzde 56 engelle raporum olmasına rağmen emekli olamıyorum? Bu konuda bilgilenebilir miyim?

CEVAP: Sosyal güvenlik sistemimizin en önemli sorunlarından birisini oluşturan engelli aylığına hak kazanma koşullarının ağır olması nedeniyle, bu kapsamda aylık başvurusunda bulunanların haklarında iyileştirmelere gidilmelidir. Engelli aylığının bağlanmasında aranan prim ödeme gün sayısının düşürülmesi gerekir. Çalışırken, çalışma gücünü kaybeden insanların daha çok korunması ve devletimizin de destek olması insani bir yükümlülük olarak değerlendirilmelidir.

ONBİRİNCİ KALKINMA PLANI (Yaşlılık –Sosyal Güvenlik-Sivil Toplum)

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk kalkınma planı yürürlüğe girdi. Hukukun üstünlüğü ve güçlü demokrasi ile temel hak ve hürriyetler planın temel unsurları, ülkenin kalkınmasının ancak hukukun üstünlüğüne dayanan, toplumsal düzene ve bireysel haklara saygıyı ilke kabul eden, temel hak ve özgürlükleri koruyan ve güçlendiren, hak ihlallerine karşı etkili bir şekilde mücadele eden bir yönetim anlayışı ile mümkün olabileceği vurgulanıyor. Yürütmenin hukuka bağlılığı, nesnellığı, şeffaflığı ve hesap verebilirliği güçlendirilecektir. Kalkınma planı, internet sitesinden gerçekleştirilen vatandaş anketi yolu ile 19 bin kişinin katılımı kamu meslek teşekkülleri ve içlerinde Türkiye Emekliler Derneğinin de olduğu sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile şekillendi ve öncelikleri belirlendi .Planın vizyonu; daha fazla üreten, daha adil paylaşan, daha güçlü ve mürreffeh Türkiye yaratmak. Plan, sanayileşmeyi, verimliliği ve ihracatı esas alan bir büyüme modeli öngörüyor.

Plan; teknolojinin hız kazanmasına bağlı olarak değişen ihtiyaçlar için becerilerin edinilmesine yönelik hayat boyu öğrenme yaklaşımının her alanda çeşitlenerek yaygınlaşacağını belirtmektedir. Plana göre; demografik dönüşümde yaşlanma sürecini yoğun bir biçimde yaşayan gelişmiş ülkelerde işgücünün daralmasıyla ekonomiler yavaşlamakta, artan sağlık ve sosyal güvenlik harcamaları sağlıklı ve aktif yaşlanma politikalarının geliştirilmesi ihtiyacını artırmaktadır. Yaşlı nüfusun artmasıyla bakım hizmetlerinin geliştirilmesi, yaşam boyu eğitim imkanlarının artırılması ve yaşlıların değişime uyumunun sağlanması ön plana çıkmaktadır. Yaşlıların kendi tercihleri doğrultusunda bağımsız aktif ve sağlıklı yaşayabildikleri, ekonomik ve sosyal hayatın içinde yer aldıkları bir ortam oluşturularak yaşlı nüfusun yaşam kalitesinin yükseltilmesi hedeflenmektedir. Hayat boyu öğrenme programlarının çeşitliliği ve niteliği artırılacak, kazanımların belgelendirilmesi sağlanacaktır.Evde sağlık hizmetleri yaygınlaştırılacak başta kırsalda yaşayanlar olmak üzere yaşlılara sunulan sağlık hizmetlerine erişim kolaylaştırılacak, yaşlılara yönelik koruyucu ve tedavi edici hizmetler güçlendirilecektir.Evde sağlık hizmetlerinde erişim etkinliği ve kalite artırılacak ve yoğun bakım palyatif bakım ve geriatri hizmetlerinin evde bakım hizmetleri ile entegrasyonu sağlanacaktır. Yaşlılara yönelik sağlık izlemleri gerçekleştirilecek, yaşla birlikte artan hastalıklara ilişkin koruyucu ve tedavi edici hizmetler güçlendirilecek, geriatri ve palyatif bakım hizmetleri sunan merkezlerin sayısı artırılacaktır.

Genç ve dinamik nüfus yapısının korunması yaşlıların yaşam kalitesinin yükseltilmesi için ekonomik ve sosyal hayata etkin bir şekilde katılabilmesi aktif ve bağımsız olarak hayatlarını sürdürebilmeleri yüksek kalitede uzun süreli bakım, sağlık ve diğer hizmetlerden yararlanabilmesi ve aktif yaşlanma ortamlarının oluşturulması temel amaçtır. Uzun süreli bakıma gereksinim duyan yaşlılar için hizmetler çeşitlendirilecek ve yaygınlaştırılacaktır. Sürdürülebilir ve kapsayıcı bir bakım güvence modeli geliştirilecektir. Farklı kurumlar tarafından sunulan uzun süreli bakım hizmetlerinde bütünlük ve kurumlar arası eşgüdüm sağlanacak, yerel yönetimlerin hizmet sunumunda daha fazla rol almasına imkan verecek düzenlemeler yapılacaktır. Evde ve kurumsal yaşlı bakım hizmetlerinde çalışacak işgücünün nitelik ve niceliği artırılacaktır. Yaşlılar için sağlık hizmetlerinin sunumu etkinleştirilecektir. Geriatri alanında uzman personel sayısı

artırılacak ve geriatrik hizmetler yaygınlaştırılacaktır. Alzheimer-demans hastalığı ile mücadele sağlık, bakım, AR-GE gibi konunun tüm yönlerini içeren bir yaklaşımla yürütülecektir. Yaşlıların karşılaşılabileceği düşme ve kazaların asgari düzeye indirilmesi için konut içi ve çevreye yönelik düzenlemeler yapılacaktır. Yaşlı nüfusun ekonomik ve sosyal hayata katılımı artırılarak aktif yaşlanma imkanları geliştirilecektir. Yaşlıların belirli şartlarda çalışma hayatında kalabilmesini sağlayacak mekanizmalar geliştirilecek, tecrübelerinden faydalanabilmek için toplumsal karar alma süreçlerine aktif katılımları sağlanacaktır. Nesiller arasında fikir ve değer geçişinin sağlanabileceği sosyal mekan ve ortamlar oluşturulacaktır. Yaşlıların aile içinde bakımı desteklenecek , nesiller arası dayanışmayı artıracak gönüllü faaliyet ve projeler desteklenecektir. Türkiye bakım ve yaşlılık araştırması yapılarak yaşlanan nüfusa yönelik hizmet ve politikalar veriye dayalı olarak geliştirilecektir.

Kalkınma planında sosyal güvenlik ile ilgili tespitlere baktığımızda; Aktüeryal denge gözetilerek sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesi için kayıtlı istihdamın artırılmasıyla sistemin kapsadığı nüfusun genişletilmesi ve prim tahsilatlarının artırılması sağlanarak emeklilik ve sağlık harcamalarının kamu maliyesi üzerindeki baskısı kontrol altında tutulurken sosyal güvenlik sisteminin etkin ve adil bir yapıda işleminin tesis edileceği belirlenmiştir. Bireysel emeklilik sisteminde evlilik gibi ihtiyaçlar nedeniyle bireylere sistemden çıkmadan birikimlerinin bir kısmını çekme olanağı tanınacağı mevcut devlet desteklerinin devam edeceği, sigortacılıkta yeni sistemler kurulacağı bireysel emekliliğin kıdem tazminatı fonu ile entegre edileceği kabul edilmiştir. Tamamlayıcı emeklilik kurumları geliştirilecek ve yaygınlaştırılarak, tamamlayıcı sağlık sigortasını geliştirmeye yönelik grup poliçeleri için işverene avantaj sağlamaktır. Sosyal güvenlik mevzuatı , sade ve anlaşılır şekilde düzenlenecektir. Plan emeklilik gelirlerini yeterli bulmamış ki, kişilerin emeklilik gelirlerinin artırılmasını teminen kamu emeklilik sistemi dışındaki diğer emeklilik sistemlerine katılımın teşvik edileceğini öngörmüştür.

Sivil toplum bilincinin gelişmesi, örgütlü sivil toplumun güçlenmesi, sivil toplum kuruluşlarının saydamlık ve hesap verebilirlik ilkelerine uygun bir yapıya kavuşması ve devletin karar alma süreçlerine etkin katılımının sağlanması planın temel amacıdır. Demokratik katılımcı, çoğulcu, şeffaf ve hesap verebilir örgütlü bir sivil toplumun oluşumunu güçlendirecek düzenlemeler yapılacak veri tabanı oluşturulacak, sivil toplumun kamu işbirliği ve Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü'nün kurumsal kapasitesi güçlendirilecektir. Gönüllülük bilincinin oluşmasına yönelik olarak okullarda uygulamalar başlatılacak, üniversite öğrencilerinin gönüllülük faaliyetlerine katılımı kolaylaştırılacaktır.

Türkiye Emekliler Derneği planın takipçisi olarak Anayasamız'da plana verilen önemin gerçekleşmesini plan olmadan ki dönemde çıkan yasaların Anayasamıza aykırı olduğunun bilinmesini isteyecek, kazanılmış hakları koruyacak, insanımızın mutlu yaşaması için yapılacaklara destek olacaktır. Onbirinci kalkınma planı hayırlı olsun.

TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
Adına Sahibi
Kazım ERGÜN
Genel Başkan

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Gazi AYKIRI
Genel Sekreter

Basım Tarihi: .../0../2019

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mehmet Emin TANGÖREN

YAZI KURULU
Gazi AYKIRI
Ömer KURNAZ
Arif YILDIZ
Abdülkadir ERSAL

Yayın Türü:
Yerel Süreli Yayın

YÖNETİM YERİ

Anıttepe Mah. Işık Sk. 11/1
Tandoğan / ANKARA
Tel: (0.312) 230 34 28-29-89
Faks: (0.312) 230 16 41-92
www.tued.org.tr
tuedbasin@gmail.com

Basım Yeri: İLKSAN MATBAASI
İvedik Org. San. Böl. Ağaç İşleri
521 Sok. No: 35 ANKARA Tel:0312.3943955